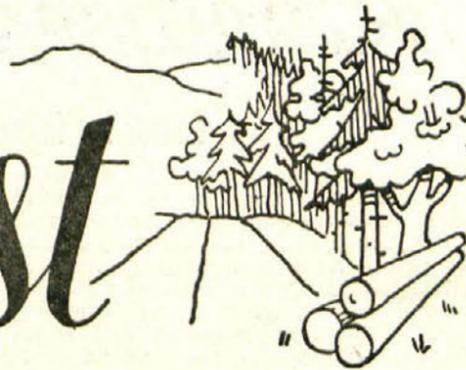

Dolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV ČRNOMELJ, NOVO MESTO IN TREBNJE

Leto I. — Stev. 25.

Novo mesto, 12. avgusta 1950.

Izhaja tedensko

Lesno industrijsko podjetje je odpustilo nepopoljšljive izostankarje

Delovna pogodba, ki jo sklene državno podjetje z delavcem, ni prazna krpa papirja. V njej so zapisane pravice in dolžnosti, ki jih imata obe stranki — podjetje kot delodajalec in delavec, ki je v službenem razmerju. V veliki borbi za petletni plan, ki je zaposlila milijonske množice jugoslovanskih narodov, dajejo naši ljudje iz sebe vse svoje moči za napredek in rast mlade države, za procvit nove socialistične Jugoslavije.

Kakor grd, gnojen madež je z imeni nekaterih podjetij povezano vprašanje slabe delovne discipline. Stevilo zamudnikov, stalnih izostankarjev in nepopoljšljivih ter nediscipliniranih delavcev ponekod resno ovira izpolnjevanje planov. Se se najdejo posamezniki, ki si na račun ogromne večine predačih in do skrajnosti požrtvovalnih delavcev stalno dovoljujejo neopravičene izostanke. Plan je v vsakem podjetju postavljen na podlagi števila zaposlenega delavstva. Tisti, ki se rednemu delu unikajo, izkoriščajo s tem prav netovariško ostale delavce. Ti se namreč zamašijo in naprezajo, da bi pravočasno dosegli plan. Nemogoče pa je stalno delati za dva.

Na to niso mislili tisti gozdni delavci novomeškega lesnega industrijskega podjetja, ki so v zadnjih mesecih pri gozdnih manipulacijah v Straži, Poljanah, Črmošnjicah in drugje začeli izostajati na mesec tudi po 10, 15, 20 in nekateri še celo več dni! Na delo v gozd enostavno niso prišli, dobil pa si jih lahko pri škropljenju vinogradov pri raznih kmetih, pri košnji zasebnikom itd. Poleg tega, da niso redno hodili na delo v gozd, pa so zahtevali celo oskrbo in točke za industrijsko blago. Vse prigovarjanje je pri nekaterih bilo zaman. Začeli so se norčevati iz naših predpisov in uredb, ki jih je sprejelo ljudstvo, ker so mislili, da so »nepogrešljivi«. Delovna disciplina se v podjetju kljub naporom uprave, sindikata, delavskega sveta in posameznih manipulantov ni dvignila nad 77% zaposlenega delavstva. Plan za prvo polletje pod takimi pogoji seveda ni mogel biti izpolnjen.

Navzlic temu, da se je velika večina gozdnih delavcev pri navedenih manipulacijah trudila z vsemi močmi, da bi bil plan dosežen, zaradi nevestnih izostankarjev to ni bilo mogoče. Čeprav dela n. pr. Vidičeva sekaška brigada že za drugo petletko in čeprav mnogi zavedni gozdni delavci stalno presegajo norme, je lesno industrijsko podjetje ob zaključku prvega polletja doseglo v poseku samo 83%, v prevozu 52% in v oddaji lesa 61% plana.

Posebna komisija je zato pred kratkim pregledala vse gozdne manipulacije in ugotovila, da je med množico požrtvovalnih in zavednih delavcev 48 takih

Da bo letina 1951 bogata in koristna

Delovne roke članov Kmetijsko obdelovalnih zadrug in kmetov so že oluščile iz klasov zlato zrnje, ki nam daje vsakdanji kruh. Umen gospodar, ki ne misli od danes do jutri, je v času, ko je zrno teklo v vrečo iz mlatimiskega zrela ali pa izpod cepca, mislil na jesensko setev. In to je prav! Brez dobro obdelane zemlje in brez izbranega semena ni sitega želodca.

Pa pojdemo vstric z našimi kmeti, ki že danes mislijo na jesensko setev, da pokažemo tudi tistim, ki jim je vseeno, kako je zemlja obdelana in posejana, kaj je njino dolžnost pred zimo.

Mesec avgust je nadvse pomemben za jesensko setev. Izbrati pravo zemljo in seme! Časa je dovolj in mesec avgust je zato, da se za oranje in za setev kar se da skrbno pripravimo. Letos je s semenom težko. Suša je marsikje požrla lepo rejen sad, ki bi bil primeren, da ga položimo v zemljo. Ni pa bila tako huda, da ne bi našli vsaj za seme najlepše sadove. Imamo več dokazov za to: nekateri kmetijsko obdelovalne zadruge in zadrugne ekonomije so pridelale kakovostno žito. Za to določene komisije so ugotovile, da to seme ustreza, in zdaj so na vrsti vsi tisti, ki so odgovorni, da bo pridelek 1951. leta bogat in kakovosten. Poverjenost za kmetijstvo na OLO Novo mesto bo to izbrano žito za seme razdeljevalo Kmetijsko obdelovalnim zadrugam, zadrugnim ekonomijam in kmetom. Da ne bo kasneje nepotrebna tarnanja in razburjanja, opozarjamo že danes vse krajevne ljudske odbore, da je njihova dolžnost zbrati imena tistih, ki hočejo imeti to seme. Le ti ga bodo dobili.

Če pogledamo po naših poljih vidimo, da marsikatero gospodarstvo prideluje vse preveč soržice in vse premalo pšenice. Zato naj vse kmetijske obdelovalne zadruge, zadrugne ekonomije in kmetje posvečajo več pozornosti pšenici.

Jesenska setev naj ne obstane le pri pšenici in soržici. Zavedajmo se, da naša dolenjska zemlja nudi tudi ostalim kulturam, ki bodo prezimile, vso možnost lepega in bogatega pridelka. Imamo oljno repico in ozimni lan. Ti dve kulturi nepopoljšljivih izostankarjev in stalnih zamudnikov, da je njihovo »delo« — spomnimo se samo, da so nekateri delali na mesec samo 10 ali 14 dni v gozdu! — skupnosti več škodovalo kakor koristilo. Ko se je preteklo nedeljo sestal delavski svet podjetja k svojemu prvemu zasedanju, je soglasno potrdil, da bodo te nedisciplinirane delavce odpustili iz službe.

Brezvestnim izostankarjem je bila delovna pogodba odpovedana. Podjetje je izročilo njihove delavske knjižice okrajnemu poverjenstvu za delo. V območju domačega okraja ne bodo mogli dobiti zaposlitve pri drugem podjetju, lahko

bosta bogato poplačali trud, ki ga bomo imeli z njima.

Ze doseđanji uspehi pridelka oljne repice in ozimnega lanu v OLO Novo mesto, pa tudi v trebanjskem in črnomaljskem okraju, dokazujejo, da je ta košček Slovenije naravnost poklican, da prideluje ta dva donosna sadova. V letu 1947 smo imeli v OLO Novo mesto dva hektarja oljne repice, 1948 12 hektarjev, 1949 pa 35 hektarjev. V teh letih se ni dvigala le površina zemlje, ki je bila posejana z oljno repico; z njo vred se je dvigal tudi hektarski donos in pa kakovost sadu. Leta 1950 je Zadrugna ekonomija Straža dosegla 1700 kg oljne repice na hektarju zemlje, v St. Petru 1300 kg, pa tudi privatni sektor se otreša zaostalosti in zaznamuje lepe uspehe. Tovariš Kovačič Anton iz Cegelnice je tudi dosegel 1300 kg repice na hektar, prav tako Duar Janez iz iste vasi. Pri neštetihi pridelovalcih oljne repice se je pokazalo, da bomo morali tej kulturi posvečati večjo skrb. Ne pozabimo, da je v okraju Novo mesto povečan plan setve oljne repice za 134%, a ozimnega lanu za 100%. Krajevni ljudski odbori naj to, že danes upoštevajo in naj ne pustijo, da bi se nam iz rok izmuznila tako donosna kultura, ki bo vsakomur prispevala svoj delež za preskrbo in obleko.

Da bo setev res tako izpeljana, kakor si želimo, pa ni le naloga KLO, ampak tudi Kmetijsko obdelovalnih zadrug in Zadrugnih ekonomij. Kmetijsko obdelovalne zadruge so tukaj in naj s svojim zgledom povedo vsem ostalim, da sodelujejo z okrajnim planom in naj skrbijo, da bo ta plan, če že ne presežen, vsaj dosežen. Kontrahažo, ki jo morajo zaključiti do 20. avgusta 1950, naj izpeljejo svojemu imenu vredno. Pri izvedbi kontrahaže ne smejo s kmeti delati kot svinja z mehom! Razložiti pomen sejanja oljne repice in ozimnega lanu in šele potem določiti površino, to naj bo cilj dopovedovanja. Ne pa: To površino moraš posejati s tem ali z onim. To ni nič. Na ta način se končno lahko doseže površina, ne pa volja in veselje kmeta, da zemljo obdela za ti dve kulturi.

Da bodo ljudje bolj sprejemljivi za

pa se bodo zaposlili v določenih podjetjih izven okraja.

Čeprav nam nujno primanjkuje delovne sile, vendarle ne bomo dovoljevali, da bi se posamezni nepopoljšljivi izostankarji norčevali iz zakonov in izkoriščali hkrati ostale delavce, ki se za plan res borijo. Za lenuha v novi socialistični družbi ni kruha. Ukrepi, ki so bili podvzeti proti nediscipliniranim delavcem, pri katerih ni zaleglo nobeno prepričevanje, niti prošnje in opomini, so zato pravični. Vsi pošteni delavci se strinjajo z njimi. Kršenja delovne discipline v času, ko se borimo za uresničitev petletke, ne bomo trpeli!

sejanje oljne repice in lanu, naj se jim razloži tudi stimulacija. Ni dovolj reči »stimulacija« — imamo veliko stevilo kmetov, ki te besede ne razumejo. Stimulacija v tem pomenu je ugodnost, dobicek, ki ga bo imel kmet, ki bo prideloval kulture, ki so zazelene. Pridelovalci sončnic, oljne repice in lanenega semena, lahko za vsakih 100 kg semena kupijo po 4 kg olja in 15 kg oljnih pogacic. Če pa bo kmet oddal več semena, kakor se je s pogodbo zavezal, bo imel pravico že za prvih 200 kg semena po 3 kg olja in tako naprej. Pozabiti se ne sme pri kontrahaži, da je treba upoštevati normalni hektarski donos ene ali druge kulture. Kmetu pravilno prikazati pomen setve navedenih kultur, razložiti mu korist, ki jo bo sam imel, je dolžnost Kmetijskih zadrug. Uspeh bo na dlani. Površina posejane zemlje s temi kulturami in hektarski donos, se bo leta 1951 dvignil. Da bo vsem jasno, kako je z oljno repico in ozimnim lanom, prinašamo na drugi strani dva članka kmetijskega strokovnjaka, ki bosta lahko koristno služila kmetijskim zadrugam in vsem kmetom.

Ne bi bilo napak povedati kmetom tudi to, da bo pridelovalec ozimnega lanu dobil poleg olja tudi platno. Za vsakih 100 kg vlakna dobi 1 meter platna. Vsem tistim pa, ki bodo svoje obveznosti izpolnili, in pa tistim, ki jih bodo presegli, bodo razdeljene koristne in lepe nagrade. Pri lanu bo nekako takole: če ga bodo oddali za 15 do 25% več, kot pa so se obvezali, bodo dobili bogato denarno nagrado.

Ne smemo se pa pri jesenski setvi zadovoljiti le s pšenico, oljno repico in lanom. Tu imamo še druge kulture, ki nam bodo vzele marsikatero skrb drugo leto, če jih bodo sedaj v jeseni vrgli v zemljo. Sami vidimo, kako nam suša križa račune tudi pri krmji za govedo in konje. Zato mislimo tudi na krmske rastline in to ozimne, ki bodo pomagale, da bomo v jasli vrgli več hrane živini, ki nam bo dala zato več mleka in več mesa. Najvažnejše so: inkarnatka, mešanice žit in grahorica, ki bo dobra hrana za pod zob v aprilu in maju 1950, ko nam bo zmanjkovalo sena.

Na drugi strani lista prinašamo poleg navodil za jesensko setev oljne repice in ozimnega lanu tudi dopis, v katerem dopisnik na jednat način pove, kaj vse lahko dosežemo s skrbnim obdelovanjem zemlje. Kmet Dolenšek naj bo vsem kmetom za zgled. Kdor mu bo sledil, bo dosegel lepe uspehe, s katerimi si bo priskrbel polnejšo sklado in boljše obleko.

Naš »Dolenjski list« je glasilo vseh nas. Tudi kmetov. Obračamo se zato na vse kmete, da nam s koristnimi dopisi pomagajo pri urejevanju kmetijske rubrike, obenem naj pa tudi v dopisih poročajo, o čem bi bilo najpametneje pisati.

Kmetijski svetovalec

Ozimni lan in ozimna oljna repica

Lan spada med najstarejše kulture rastline. Ze stari narodi so ga pridelovali zaradi vlakna in semena, ki vsebuje od 22 do 40% olja. V pogledu vlakna pa lahko lan tekmuje z bombažem in ga po lepoti in čvrstini tudi prekaša. Iz lanenega vlakna se izdelujejo razni tekstilni izdelki od niti do konopcev in vreč. Seme pa igra veliko vlogo v industriji olja. Oljne pogače predstavljajo izdatno živinsko krmilo. Zaradi opisanih lastnosti ni čudno, da ta kultura predstavlja za naše gospodarstvo veliko vrednost.

Razlikujemo ozimni in jarni lan. Za razliko od jarega ozimni lan laže prenaša sušo, boljša ga ne napada, ne trpi toliko od plevela, bolj odporen je proti poleganju, poleg tega pa je tudi skromnejši od jarega. Edino vlakno je malo bolj grobo kot pri jarem lanu. V pogledu zemlje je lan precej izbirčen. Najraje ima zmerno vlažno in dobro zemljo, ki je zaščitena pred vetrovi. Prav posebno dobro se obnese na novo izoranih površinah. V plodoredu ima mesto za rastlinami, ki so pustile zemljo čisto od plevela. Zato so najboljši predhodniki — predpsevki: gnojene okopavine, preorana celina in deteljišča. Po strniščnih posevkih se malo slabše obnese. Glede gnojenja je treba poudariti, da ne prenese svež hlevski gnoj. Boljše se obnese hlevski gnoj pri proizvodnji lanu za seme odnosno za olje. Nasprotno pa se umetna gnojila pri lanu zelo z uspehom uporabljajo. Prav posebno dobro vplivajo na vlakno kalijeva gnojila kakor tudi fosforna. Z dušikom pa moramo biti oprezní, ker rad povzroča poleganje. Če se ozimni lan po strniščnih posevkih, je obvezno najprej izvršiti strniščno praho. Pred setvijo, ki je rano v jeseni in to v septembru in v začetku oktobra, izvršimo globoko jesensko oranje. Nato pobranamo in pustimo, da se zemlja malo poleže. Seme mora biti brez kakih drugih primesi, napeto, gladko in sijajne barve. Če ga vržeš v žerjavico, zgori dobro seme s plamenom, v vodi hitro potone. Paziti moramo, da seme ni plesnivo. Sejemo ročno pa tudi s strojem. Vsekakor je boljša setev s strojem zaradi prihranka na semenu ter zaradi enakomernega sipanja. Razdalja vrste je 15—20 cm. Pri gosti setvi, s katero hočemo dobiti boljše vlakno, porabimo semena 160 do 200 kg, kar je odvisno od tega, ali sejemo ročno ali s strojem. Pri setvi za seme ali vlakno porabimo okrog 120 kg, a pri setvi lanu samo za proizvodnjo semena pa 100 kg na ha. Po setvi je nujno zemljo pobranati in poravnati. Pozneje z lanom nimamo mnogo dela. Če je zaplevljen, ga moramo seveda opleti. Oplevljen lan zraste do 10 cm visoko. Pozneje, ko lan doseže že večjo višino, je plevel težja. Lan žanjemo različno. Če pridelujemo lan za vlakno, ga moramo žeti takoj po cvetenju odnosno ustvarjanju semena. Takrat je rastlina še zelena, samo spodnji listi že rumenijo. Če pa gnojimo lan za seme, je jasno, da mora popolnoma dozoreti. Pri takšni zrelosti je seveda vlakno bolj grobo. Če pridelujemo lan za seme in za vlakno, potem ga moramo spraviti, ko nam lan porumeni in je začelo seme v glavah rumeneti. Lan porujemo z roko in ga povežemo v male snope, ki se suše na njivi ali v kozolecu. O nadaljnjih delih in predelavi bomo ob priliki še pisali.

Oljna repica spada med rastline, od katerih dobimo seme, ki vsebuje precejšnje količine olja. Kakšno vrednost predstavlja olje za prehrano, nam je vsem dobro zna-

no. Kot ostale oljnaté rastline, tako je tudi oljna repica precej občutljiva kultura. Zato je potrebno, da na kratko opišemo pridelovanje in njene značilnosti.

Oljna repica zraste do 1, pa celo do 2 m visoko, ima številne vejice in cvete, ki pa se ne pojavljajo in dozorevajo istočasno. Ko prvi cveti že dajejo zrelo seme, se še pojavljajo nove vejice in novi cvetovi. To dela pri žetvi večkrat resne težave. Prirodni pogoji za to kulturo so pri nas povoljni ter so isti kot jih zahteva n. pr. ozimna pšenica. Edino lahka zemlja oljni repici ne prija. V plodoredu ji najbolj uga-ja mesto za deteljami in okopavinami, manj pa za žitaricami. Ker zahteva oljna repica posebno v prvih razvojnih časih čim več hrane, posebno dušika in fosforja, kalija pa še spomladi, ji moramo dobro pognojiti pred setvijo. Če jo sejemo za žitaricami, moramo takoj po žetvi opraviti strniščno oranje. Jesensko oranje mora biti globlje, in sicer od 18—24 cm. Če je bil predpsevki pogojen s hlevskim gnojem, se bo zadovoljila oljna repica samo z dodatkom umetnega gnojila, drugače je pa hvaležna za hlevski gnoj.

Sejemo jo navadno v drugi polovici avgusta, dočim septembra meseca sejanje večkrat trpi zaradi zime. Seje se v vrstah od 40—60 cm. Za setev s strojem potrebujemo 7—12 kg semena. Če jo sejemo pregosto, ni dobro, ker že v jeseni preveč zraste ter ji mraz laže škoduje. Poleg tega pa ostanje stebelca preveč tanka. Globina setve znaša 1,5 cm, edino v sušnih letih moramo globino povečati, in sicer na 3—4 cm. Ko zraste do višine 7—8 cm, se priporoča okopavanje z motiko ali plugom, da se plevel uniči in zemlja prerahlja. Škodljivcev ima dosti, toda najhujši je vsekakor boljšač, proti kateremu se borimo s pepelom, apnom, žveplenim cvetom — prahom in nikotinskimi preparati. Marsikje se borijo proti boljšaču tudi s škropljenjem z domačimi sredstvi. Skuhajo pest suhega pelina v 70 lit. vode in s tem škropijo.

Oljno repico žanjemo v prvi polovici in do konca meseca junija. Zetev vršimo zelo obzirno najboljšo s srpom, in to v jutranjih ali večernih urah. Zetev s stroji povzroča, da se precej semena izgubi. Če oljno repico prerano žanjemo, dobimo drobnost in lahko seme, ki ima manjšo količino olja. Če pa jo žanjemo prepozno, pa smo spet na škodi, ker seme zelo lahko izpada. Najbolje jo je žeti, ko začne barva semena prehajati iz zelene v temnejšo. Priporoča se delati manjše snope, ter jo zlagati v plastiče. Razumljivo je, da moramo pri prevozu paziti, da semena ne izgubimo. Mlatimo jo ročno ali pa z mlatilnico. Omlačeno repično seme razgrnemo v 3—5 cm visok sloj, ki ga prvih 8 dni vsak dan 2—3 krat premečemo. Kakor hitro se posuši, jo oddamo tovarni. Pridelek po hektarju je različen, zavisi pač od vremenskih prilik in škodljivcev. Tako je lahko 3 q ali pa tudi 12 in več q po hektaru. Slame dobimo približno dvakrat več kot semena.

Kot smo že zgoraj omenili, gojimo oljno repico predvsem zaradi pridobivanja olja. Oljne pogače so izvrstna hrana za živino, uporabi pa se tudi slama. Poleg tega ima oljna repica še druge prednosti, kot n. pr.: zemlja po oljni repici je očiščena plevela, koreninice grede globoko v zemljo, kar ima dobre posledice za bodoči posevek, za drugi posevek pušča še precej hrane itd.

L. H.

Dobro obdelano polje - uspešen pridelek

Zgleden kmet France Dolenšek iz Lakanice pri Mokronogu, je letos pridelal nad dva metra visoko oljno repico in dosegel hektarski donos 2700 kg, kar je 300% od povprečnega.

Kako je mogel doseči tolikšen uspeh? Do lanskega leta v teh krajih oljne repice niso sejali. Tudi Dolenšek jo je prvič sejal. O tej rastlini ni pravzaprav nič vedel. Ko je dobil od KLO predpisan plan posevkov in tudi oljne repice, je dejal: »Če je rastlina tako važnega pomena, da bomo z njo dosegli večjo proizvodnjo olja, jo bom pa sejal.«

Njivo je v jeseni skrbno pripravil. Primerno jo je pognojil s hlevskim gnojem. Ker nima sejalnega stroja, je sejal z roko kar povprek. Da bi si napravil možnost okopavanja z okopalnikom, je takoj, ko je repica ozelenela, napravil z okopalnikom vrste v širini okopalnika. Njivo je redno in pogosto okopal. Okopavanje je skoraj tako važno delo v kmetijstvu, kot gnojenje. Z njim dovajamo rastlini dušik, uničujemo plevel in ravnamo vrhajo plast zemlje, da lažje zadrži zemeljsko vlogo ter bolje spre-

jema padavine. Pred zimo je repico še dvakrat okopal in spomladi, ko je repica že ozelenela, jo je še enkrat. Kmalu je rastlina zavzela vso njivo in z rastjo uničevala plevel, ter zadrževala vlogo. Zrasla je nad 2 m visoko.

Njegova repica je dozorela kakih štiri-najst dni kasneje, kakor ostale v mokronoški okolici. Vzrok je najbrže v tem, ker je imela repica izredno močno steblo, ki je bilo polno življenjskega soka in je prav to zadrževalo zorenje.

Strnišče po oljni repici je preoral in takoj vsejal proso, ki je zdaj visoko nad 25 cm.

Sijajen uspeh je dosegel lansko leto na isti njivi, kjer je imel posejane sončnice. Pridelal jih je 120 kg. Njiva meri 8 arov, tako da je bil lani hektarski donos 1500 kg. Povprečni donos sončnic je znašal lani v teh krajih 800 kg. Letošnji nasad sončnic je lepo obdelan. Rastline so oddaljene druga od druge približno pol metra. So enakomerno in visoke že do 2 m. Iz teh rož je upravičeno pričakovati dosti dragocenega sončničnega semena.

Vpisali bomo ljudsko posojilo

Z vsakim dnem smo bliže drugega ljudskega posojila. O tem pričajo vpisne komisije, ki so določene že v vseh krajih in podjetjih. Tudi številni sestanki v zvezi z ljudskim posojilom dokazujejo, da se z vso resnostjo pripravljamo na dejanje, ki nam bo lahko v ponos.

Na državnem posestvu Gornji pri Novem mestu so se mladinci na svojem sestanku obvezali, da bodo nad vse častno izpolnili svojo dolžnost. Mladinka Kristina se bo »odrezala« z 2500 din in tudi ostali ne bodo zaostajali za njo.

Delavci in nameščenci tekstilne tovarne v Novem mestu so na ponovnem sestanku visoko presegli svojo prvotno obvezo 300 tisoč dinarjev; prav tako bodo člani sindikalne podružnice Krajevne obrti in industrije v Dol. Toplicah vpisali 24.500 din.

Zadružniki v Podhosti dobro gospodarijo

Tam, kjer se spuščajo roški gozdovi prav v Topliško dolino skoraj do same Krke in potoka Crmošnjice, so lani ustanovili kmečko obdelovalno zadrugo »Roga«. Leto dni skupnega dela je zadružniki v Podhosti utrdilo v prepričanju, da so na pravi poti k lepšemu življenju.

Prehod iz drobnega gospodarstva v zadržno obdelovanje zemlje je bil za mlade zadružnike preizkusni kamen. Njihovo prvo delo je bila skupna mlačev, čeprav so po želi žito že vsak na svojih njivah. Začeli so s parom konj, 16 glavami mlade goveje živine in enim prašičem. Brez hlevov in strojev — med zadružniki so bili tudi trije gospodarji pogorelci — jim seveda ni bilo lahko skrbeti za 12 ha njiv, 26 ha travnikov, pa za 19 ha gozdov, za vinograde in ostalo. Državi so oddali lani 12.000 kg krompirja, prvi prispevek zadruge skupnosti. Sami radi priznajo, da so bili lani nezkušeni in da marsikdo ni mislil, da bo treba v zadrugi toliko delati.

Letos jim gre dobro vse drugače izpod rok. Od prvih spomladanskih del pa do mlačev niso bili nikjer v zaostanku. Skoraj pri vseh delih so za kakšen teden pred zasebnimi kmeti. Pšenica jim je na skoraj petih hektarjih bohotno rastle; po 1200 kg jo je bilo na hektar. Ječmen in oves sta dala zadovoljiv pridelek. Trije hektarji krompirja so med najlepšimi v dolini. Krompirjovka je še zdaj vsa temno zelena in sveža; komisija jim je priznala krompir za prvovrstno semensko blago. Čelo z lanom so letos poskusili in imeli kar dober uspeh. Ze prav lepo zeleni. Ponoš podholskih zadružnikov pa je letos krmna pesa.

»Take pesa nima nihče v Topliški dolini,« pripovedujejo zadružnikom kmetje. To so priznali celo tisti, ki zadrug nič kaj radi ne vidijo. Ze v jeseni so za pesa podorali gnoj, spomladi pa njive samo prevlekli in potegnili jarke. Nato so gnojili z nitrofoskatom in posejali seme. Ze zdaj se odlikuje zadržna pesa z nenavadno debelimi koreninami in bujnimi listjem, zato pričakujejo v Podhosti letos pri pesi rekorden pridelek. To pa bo predvsem zasluha najstarejše zadružnice, pridne Bradačeve matere. Kljub svojim 74 letom je mati predsednika zadruge med najdelavnejšimi zadružnicami. Ze v tretje je okopala pesa in pravi, da je okopavanje prav tako važno

ODGOVOR IZOSTANKARJEM

O udarnikih in zmagovalcih v industriji se v naših časopisih dostikrat bere. Junake dela pa imamo tudi v lesni proizvodnji, v gozdovih, kjer sekajo, žagajo in pripravljajo les, ki je v izvozu slovenske republike najvažnejše blago.

Malo je gozdnih delavcev v novomeškem okraju, ki ne bi poznali gozdne brigade Matije Vidice iz Straže pri Novem mestu. V septembru lanskega leta so o njej pisali vsi časopisi, Vidic in njegova brigada dirji so takrat pokazali, da se dajo rušiti norme tudi v gozdarstvu. Uspeh njihovega dela pa ne leži v takratnem tekmovanju. Matija Vidic, Alojz Muhič, Jože Bobnar in drugi tekmujejo pravzaprav že leta in leta, čeprav tega tekmovanja niso nikomur napovedali. Ljubezen in veselje do dela je v njihovih srecih tisti neugnani motor, ki jim pomaga, da njihove žage neurtudno tečejo in sekire vztrajno padajo po vejah in grčah. V gozdni upravi in Straži so se na Vidicevo skupino vedno lahko zanesli. Nikdar ni odpovedala, vedno je priskočila na pomoč tam, kjer je bilo za plan in kubike najbrže. V teh letih, odkar delajo v eni delovni skupini, so podrli Vidicevi možje za goro lesa. Če bi sestavili vlak samo z vagoni lesa, kar

Nameščenci poverjenstva za finance OLO Novo mesto pa so na sestanku sprejeli sledeči sklep: Kolektiv poverjenstva za finance OLO Novo mesto se zaveda važnosti in koristi ljudskega posojila. Naš vpis bo časten. Napovedujemo vsem kolektivom poverjenstev pri OLO Novo mesto tekmovanje v sledečem: 1. število vpisnikov v procentih in 2. povprečni znesek ljudskega posojila na enega člana.

Ta kolektiv, ki je že znan po svoji požrtvovalnosti pri prostovoljnih delih, je ponovno dokazal svojo visoko politično zavest in pripravljenost na žrtve za naše boljše dni.

Tudi iz naših vasi prihajajo lepa poročila. Pri drugem ljudskem posojilu bodo novomeški kmetje vpisali dvakrat več, kot pri prvem posojilu.

kakor dobro gnojenje. Nedavno so jo zadružnice same izbrale in poslane na dopust v Poreč na Jadransko morje. Prvič v življenju je Bradačeva mama, ki jo poznajo neštevilni partizani, imela dopust. Ob vrnitvi ni mogla prehaliti lepote morja, povedala pa je tudi, da ji je bilo neznanstvo dolgčas po — delu.

Uspehi v »Rogu« ob požrtvovalnih zadružnikih, kakor je Bradačeva mama, Jože Grabnar, Marija Oblak, Metod Rom, pa predsednik zadruge, ki poleg svojega dela skrbi še za zadržno živino, in vseh drugih članov zadruge, lepo rastejo. Zdaj imajo 7 krav, plemenskega bika, 17 glav mlade goveje živine in 3 konje, kosilni stroj ter več manjših poljedelskih strojev. Pred košnjo so dogradili lep svinjak, v katerem imajo 38 prašičev.

Sproti izpolnjujejo tudi obveznosti do države. Letos bodo oddali 2700 l mleka, 2300 kg pšenice, 100 kg sončnic, 120 kg lanu, nad 20.000 kg krompirja, 15 pitanih prašičev in 2700 kg mesa. V planu imajo tudi nov goveji hlev za 54 glav živine; v jeseni bodo začeli pripravljati gradivo.

Zadružniki mislijo tudi na povečanje ornih površin. Iztrebili bodo 12 hektarjev jelševja in grmičevja, ki leži med njihovimi travniki in polji na desnem bregu Krke. Tam, kjer je imel nekoč tujec grof Auersperg sprehajališča za svoje brezdelje, bodo podholski zadružniki prihodnje leto že orali za nov kruh.

Hvaležni so tudi naši vojski, ki jim je že večkrat pomagala z vprežno živino. Ko so orali za ajdo in repo, so s parom vojaških konj zadružniki pomagali tudi sosedom. Tako je prav.

Kmetje, ki budno opazujejo delo v zadrugi, se letos ne morejo načuditi redu in uspehom zadružnikov. Marsikdo premišljuje, da bi se jim priključil, pa ga starokopitnost še drži nazaj. Odkar se je zadruga letos spomladi iznebila treh nezadovoljnih zedev, se delo v njej še lepše razvija. Na rednih tedenskih sestankih se kakor ena družina pogovorijo o vseh nalogah, ne bojijo se pa tudi govoriti o napakah, kadar se pojavijo. Premagali so začetne težave in vedro gledajo v prihodnost.

»Več kruha, mesa, mleka in masti!« tak je njihov proizvodni plan. Izpolnili ga bodo, ker so postavili zadrugo na zdrave stebre.

so ga čim pripravili, bi bila lokomotiva z zadnjega vagona komaj vidna. Čeprav so vedno presegali normo, pa niso Vidicevi brigadirji nikdar pozabili na kakovost lesa.

Samí radi poudarjajo, da delajo na svetlih tleh, kjer je tekla partizanska kri za našo svobodo. Zdaj pa nam dajejo bogati roški gozdovi s svojimi stoletnimi zakladi zopet sredstva, da lahko kupujemo za naš les v tujini vse to, kar v letih najtežje izgradnje nujno potrebujemo, a še nimamo sami doma.

Vzgedna požrtvovalnost in vztrajnost Vidiceve brigade je rodila dragocen sad: ob koncu junija so Matija Vidic, Jože Bobnar in Alojz Muhič izpolnili svojo petletno nalogo: posekali in obdelali so vsak toliko lesa, kolikor bi ga bili morali do kraja leta 1951.

Prvi Titov petletni plan so izpolnili. V prvih dneh julija so začeli delati za drugo petletko. Ob tej pomembni zmagi, ki jih je postavila upravičeno na čelo dolenskih gozdnih delavcev, pa so še obljubili, da bodo do konca prve petletke izpolnili tudi že polovico plana druge petletke in tako s svojimi močmi pomagali domovini. Ob veliki delovni zmagi in priznanjih, ki so jih dobili, pa je bilo našim večkratnim udarnikom laudo pri srcu ob spominu na tovariša Antona Bobnarja, brigadirja in zvestega sodelavca, ki so ga lani izgubili v gozdu zaradi nesrečnega smrtnega slučaja. Če bi živel, so poudarili, bi danes kakor oni tudi že izvršil prvi petletni plan.

Beseda o Rdečem križu

Organizacija Rdečega križa v novomeškem okraju, pa tudi v Novem mestu samem, deluje bolj slabo. Dočim je Rdeči križ nudil v povojnem času vse, kar je bilo mogoče, so pač ljudje sprejemali to pomoč. Zdaj pa, ko RK ne deli več raznih daril, so ljudje kratkoma začeli govoriti: »Kaj bom plačeval članarino, ko pa ničesar ne dobim.« To stališče je seveda v osnovi napačno in ni niti izraz hvaležnosti do organizacije, ki jim je v potrebi in po svoji možnosti nudila vse, kar je mogla, niti ni pametno, ker nihče ne ve, kdaj bo zopet potreboval pomoči. S temi špekulantskimi manežri pa se mi ne bomo ukvarjali, temveč želimo predvsem prikazati smisel in namen Rdečega križa. Rdeči križ pa ne more deliti danes tega, kar bi ljudje vse potrebovali, to je vsakomur razumljivo, pač pa sta dve bistveni nalogi RK, mimo katerih ne moremo. Prvo je vprašanje samo, pomoči in podpor, ki jih Rdeči križ deli ob velikih nesrečah, požarih, točah, povodnji itd. Ves denar, ki ga člani zbirajo ob malenkostni članarini 24 din na leto ali dva din na mesec, prostovoljni prispevki in dohodki od prireditelj, gre v težke tisočake, ki jih glavni odbor razdeli med ljudi ob velikih elementarnih nesrečah, za počitniške kolo, niže, za šolske kuhinje, za sanitetni material, za postaje za prvo pomoč, za šolske lekarne Podmladka RK itd. Če bi ne bilo teh malih

prispevkov, ki pri posamezniku, niti v poštev ne pridejo, bi ne bilo Rdečega križa, niti njegovih lastnih podpor, niti možnosti, da Rdeči križ sam dobi podpore od kjer koli iz tuzemstva in inozemstva in jih potem razdeljuje kot v letih 1945, 1946 itd.

Druga in sedaj zelo važna naloga Rdečega križa je zdravstvenega značaja. Vse svoje delo usmerja RK na zdravstveno vzgojo ljudstva. Prav vsak človek se mora seznaniti z vprašanjem nalezljivih boleznih. Rdeči križ zdravstveno vzgaja Podmladek in odrasle. Rdeči križ s pomočjo zdravstvenih organov organizira najrazličnejša zdravstvena predavanja prav povsod, kjer je to mogoče. Prav tako prireja RK tečaje za prvo pomoč in za zdravstvene aktiviste. Vsak naš človek se mora seznaniti s tem vprašanjem, ker nihče ne ve, kdaj in kje se lahko pripeti nezgoda in je morda življenje odvisno od prve pomoči, ki jo lahko takoj nudi zdravstveni aktivist Rdečega križa.

To so velike in pomembne naloge RK in kako čudno je spričo velikih nalog slišati izgovor človeka, češ saj od Rdečega križa nič nimam. Bodimo veseli, da imamo tako organizacijo in pomagajmo ji s svojo članarino in sodelovanjem, da bo postala res organizacija, na katero bomo lahko ponosni tako pri nas doma, kot v tujini.

Janez Golob

PISEJO NAM

IZ BELE KRAJINE POROČAJO:

Priloge za vpis ljudskega posojila v Beli Krajini so tudi pri nas pokazale, da želi belokranjsko ljudstvo v miru graditi socializem in da ne naseda sovražni kampanji informirojskih držav proti naši državi. Bela Krajina je ostala zvesta voditeljem naše države in naši ljudski oblasti, ki si je zgradila svoje temelje prav na njenih zgodovinskih tleh. Odposilanci Okrajne skupščine so pred kratkim sprejeli v Crnomlju obvezo, da bodo za ljudsko posojilo vpisali 160.000 din. Krajevni ljudski odbor v Gradacu je sprejel sklep, da bodo Gradacani vpisali 80.000 din. Od krajevnih aktivistov, članov OF in množičnih organizacij je sedaj odvisno, da bo ta vsota dosežena. Delavstvo in nameščenci Tovarne učil v Crnomlju so obljubili vpisati 45.000 din. Delavstvo tovarne Belsad in premogokopa na Kanizarici je tudi že sprejelo obvezo. Od sindikalnih podružnic in uprav obeh podjetij je sedaj odvisno, koliko bodo zavedni delavci in rudarji vpisali ljudskega posojila. Za ves crnomeljski okraj je Okrajni izvršni ljudski odbor sprejel sklep, sprožiti med kmečkim prebivalstvom kampanjo za vpis ljudskega posojila, ki naj doseže vsaj 700.000 din. Pri vseh krajevnih ljudskih odborih v Beli Krajini so že postavljene komisije za vpis ljudskega posojila, v teku pa so tudi priprave za postavitev komisij na sedežih vseh frontnih odborov v Beli Krajini.

Okrajno gradbeno podjetje in podjetje za lesno industrijo »Zorac« sta si napovedali tekmovalen za čim večji vpis ljudskega posojila. Plan za vpis ljudskega posojila je razdeljen po davčni moči na vse krajevne ljudske odbore v Beli Krajini. Odborniki krajevnih ljudskih odborov so v večini primerov obljubili vpisati po 1000 din.

V okrajni plan pa še ni zajeta sindikalna podružnica prosvetnih delavcev, ki bo na prvem septembrskem sestanku sprejela svoje obveze za vpis ljudskega posojila.

ZE VESTE

1. Da je v Indiji reka Bramaputra, v Egiptu pa Nil? Neumnosti, boste dejali, to vendar spada v osnovni zemljepis. In veste, da v teh rekah živijo — krokodili? Vemo, pa kaj nam krokodilov mar... Čakajte, zvedeli boste zadnjo novico. Hm! Iz tistih rek so se krokodili, ali vsaj krokodilčki, zaredili v — novomeškem vodovodu! Aha, ste debelo pogledali! Da res je. Potrdi vam mojster Rezač, ki siplje v novomeško pitno vodo cele stote klora. Neki zlobec mi je trdil, da zaradi zboljšanja okusa. Vraga! Jaz pravim — krokodili!

2. Ste videli igro »Danes bomo tiči«? Smo, pravite. Prav. Tista igra je prazen ništrc proti našim — gasilcem. pardon: gasilnemu avtomobilu. Ti so pravi tiči, oziroma on je tič! Zakaj? Požarna bramba se je zadnje naložila na požarno vozilo pa hajdi, Kam? Za nosom, kot se pravi, in za suhim grlom. V Biški vasi je bila veselica, ali kot sedaj reko: ljudsko rajanje. Jasno — pečenka, čista, mila šmarnica. Tudi ognjegascem teh dobrin sleherni poštenjak privoščil. Poštenjak, pravim. Drugih misli in drugačne »zgraje« nosti je pa gasilski avtomobil. Ta vražji nebodigatreba je požarnikom prizadeval silne ovire, naravnost punt je dvignil proti

sunogrlnim mozakom. Menj mi tebi nič je na razdaljici od novega mesta do Biške vasi planiral tepah — zo defektov! Nebo se usmili, če bi, in kadar bo, zares gorelo!...

3. Botanika ali po domače rastinovedstvo je čedna veda. Kožice imamo več ali manj vsi radi. Seveda, saj so pasa osem in nosu. Pa tudi v rozesloju je se marsikaj tajinskega. Ravcem na novote nase tiore bo zdaj nase staro mesto kot med za mane. Kajti — odkrila je izredna cvetca: košar plevenis. S pravo tropsko bujnostjo poganja, raste in se kosata okrog nove stavbe na Kapucinskiem trgu. Tako ima mesto nov, miren okras. Botaniki — tu boste lahko rekli kot rajni Arhimedi: Heureka! — (Med tiskom je usmiljena roka tropski nasad neusmiljeno pokosila. Toda, kot pravi moderna ameriška drama: »Globoke so korenine«...).

4. Zbog hvala — veseli se ne, da je bode veseli! Vrtič pred Domom ljudske prosvete je zaaj koncal svoje prijetne in mirne poevnice. Preorali so ga namreč v — prah! Čemu bi se bila uboga zemljica doslej maucila in gnala svoje sokove v rože ali prekoristi krompir? Sedaj se bo tepo sprašila in, kol mi je zatrdil dober poznavalec naših tal, bo pozimi tam zacvetel najlepši — sneg!

5. »Requiem aeternam« — sem se domislil otožne pogrebne pesmi zadnji pot, ko sem ginjen opazoval rajni zid v Gerdeševci ulici. Stal je, siromak, začel klecati v kolenih in se zrušil. Ni našel usmiljene roke mestnega očeta, ki bi ga bila ljubeče podprla za njegovih živih dni. Možak, oziroma zid, je pa še na svojo zadnjo uro pokazal ne kamnito, ampak plemenito srce. Padel je namreč sredi trde noči, da bi za dne ne pokopal pod seboj mile dečice, ki se je tako rada igrala pod njim. Hvala mu!... Čakajte, polovica tega zidu namreč še stoji, pravzaprav visi. Bo tudi ta del tako usmiljen, kot njegov rajni prednik, ki še doslej ni spodobno pokopan? Upajmo, vsaj upajmo!

6. S področja kulturnega »izzivljanja« je neki tenkosluhec zvedel, da bo orkester v kratkem, morda tudi dolgem času priredil koncert. Mestjani bodo tega silno veseli. Saj to ni nič novega, boste rekli. To res ne, ampak nekaj drugega: vsaj nekateri koncertanti bodo namreč izvajali program — z zavilanimi rokavi! Spasno, kaj, kot v pretepu. Verjamem, vi tudi, da bo nova atrakcija vžgala...

CLANI ZVEZE BORCEV IZ VAVTE VASI SO OBISKALI ROG

Novi odbor krajevne Zveze borcev v Vavti vasi, ki je bil izvoljen letos v maju, si je postavil delovni načrt in hoče poživiti delo organizacije. V narodnoosvobodilni vojni je dala Vavta vas 56 žrtev. Junakom, ki so žrtvovali za domovino najdražje, bodo zdaj postavili spomenik. Nedavno so priredili v ta namen že prvo prireditev in namenili dobicek za postavitev spomenika.

Da bi poživili delo, pa so člani ZB v Vavti vasi preteklo nedeljo priredili izlet. S kamijonom se je odpeljalo 49 članov ZB v roške gozdove, kjer so se nekoliko borili mnogi izmed njih za svobodo. Obiskali so znano partizansko središče Bazo 20, kjer je bil med vojno dalj časa Centralni komite

KFS, Izvršni odbor OF Slovenije in naš Glavni štab. Mnogi baze 20 niso še nikoli videli in so se čudili, koliko truda je bilo treba za zgraditev tega zgodovinskega naseja. Vsi pa so obujan sponune na kako so s puškami v rokah branili v teh in drugih gozdovih domovino, med njimi je bil bivši borec kurir, ki je med vojno večkrat obiskal to čudovito vasico; marsikaj jim je veče povedati, med drugim jim je razložil, da so tu delali tovariši Kardelj, Kidrič, Li. utja Sentjurc, Vida Tomšic in drugi. Baza 20 je bila dolgo časa »prestonica« naše domovine; od tu je vrhovno vodstvo dajalo navodila partizanom in aktivistom.

Po ogledu baze 20 so se odpeljali na sam Rog, od tam pa po krajšem počitku proti Kočevju. Obiskali so kočevski rudnik ter državno posestvo Mahovnik in Staro cerkev. Tam so jim razložili napredek posestva, sami pa so se prepričali tudi o uspehih v živinoreji. Preko Ribnice in Dobropolja so prišli do Knke in si ogledali njen izvirek.

Lep izlet je ostal članom ZB v dobrem spominu. Zbližal jih je in utrdil v prepričanju, da bodo le s skupnim in v bodoče bolj poglobljenim delom lahko razvili krajevno organizacijo Zveze borcev. Sklenili so, da bodo njihove obljube tudi rodile sadove!

IZ DRGANJH SEL...

V Drganjih selih nad Ljupcami že eno leto ni bilo nočnega sestanka, zato ob volitvah AFZ niso prisle le žene, ampak tudi moške in nekaj mašine. Zoran smo se kar na Krenovem vrtu pod orenom, posejani po nlogah in pricen, z zanimanjem so organjej poslušali aktivista, ki sta pravila o gradnji naše države, o tem kako se izpolnjujejo obljube, ki so jih dajali partizani v najtežjih letih.

»AFZ odbor je včasih pri nas bil,« so dejali potem v Drganjih, da vse skupaj je zasypalo, ker ni bilo nobene pomoči iz okrajja. No na tem sestanku so si žene kar vprico moz izvolite nov odbor. Za predsednico Krenova mamjo, kateri so poverile tudi zastopstvo na okrajnem plenu AFZ. Tajnica bo Senica Alojzija, druge odbornice pa so: Kren Kristina, Trovat Julka in Stopar Julka.

Po zaključnih volitvah so prisla na vrsto razna vprašanja. Najprej oddaje. »Na kame-nitih nji van zraste zelo malo, posebno v letošnji suši.« so dejali. Tožili so, da ne bodo zmogli tako velikih oddaj masli. Tovaris Irt Anton je omenil nekoga iz Rojja, ki ima dva hektara lepe orne zemlje pa polovico manj masli predpisane, kot pa on sam, ki ima njive na Drganjih selih. Koieg tega so se pritožili, da je pri razlenjevanju piana sodeloval le izvršni krajevni ljudski odbor, namesto da bi poklicali vsaj vse odbornike, če ne že zbora volilcev, kot bi bilo najbolj prav.

Gošetova mama je prosila, naj bi v mestu pogledali, zakaj ne dobi invalidnine za padlim možem, kar sta aktivista prav rada obljubila.

Tovaris iz Straže pa je obljubil, da bo pogledal, kaj je v tamkajšnji trgovini, da se ljudje tako pritožujejo.

Trije Drganjci so pri LIP odpušeni iz službe zaradi nediscipliniranega prihajanja na delo. Niso razumeli, kako nujno potrebna je disciplina pri gozdnem delu; da v pristaniših ladje ne morejo čakati na naš les, saj naša zunanja trgovina gre iz rok v roke, bi lahko rekli. Ravnotako ne smejo obstati žage, ne rudniki zaradi pomanjkanja lesa. V planskem gospodarstvu so vse panoge povezane med seboj.

In še in še so se vrstila vprašanja, pripombe itd. Pa nikar ne mislite, da vseprek, ne, lepo po vrsti, ko je eden dobil odgovor, je pa drugi spet vprašal. Tako je sestanek prav lepo potekal in dokazal, da so na Drganjih selih isti ljudje kot med narodnoosvobodilno borbo. Marsikato pametno in moško je povedal Kren Franc, že iz partizanskih dni dobro poznan.

»No, AFZ organizacijo smo že spravili iz spanja.« smo ugotovili na koncu, saj so se začeli staviti predloge o izletu v Rog. Tako

UREDNIKOV KOTIČEK

Ivan Zabukavec: Tvoj dopis bo objavljen. Pozdravljamo tvojo vzpodbudo in ti obljubljamo, da bo naš list posvečal vnaprej več pozornosti šahovskemu življenju v naših treh okrajih. Vse to pa zavisi predvsem od vas — dolejskih šahistov, ki nosite ime enega izmed najbolj uspešnih in priznanih šahistov Jugoslavije. Sledite njegovim stopinjam. »Dolenjski lista« vam je vsak čas na razpolago s prostorom.

Lojze Zupanc: Tvoje bogato pošiljko je uredništvo z največjim veseljem sprejelo. Z dopisniki, kakršni si ti, bi Bela Krajina imela danes že marsikatero vprašanje rešeno. Z besedo na dan! Pametnim dopisom slede ko-

bo treba prebuditi tudi mladino in OF, pa še v Zvezi borcev uvesti več discipline.

Pozno je že bilo, pa kar nismo mogli narazen. Stali smo v gručah po vrtu; Gerbajs je povedal, da bo zidal hišo, Krenova mama pa je ponudila hrušk. Se na večerjo smo pozabili v prijetnih pomenkih.

Robi Dragič

MATICNI URAD V GRADACU

Za KLO Gradac in rodzemelj je naša ljudska oblast ustanovila matični urad v Gradacu. Pisarna se nahaja v hiši, kjer so bile in postaja urad. Doslej so imeli prebivalci na matični urad dokaj dolgo pot v Crnomelj oziroma v Metliko. Z ustanovitvijo novega matičnega urada, cigar vodstvo je poverjeno tov. Anici Plutovi iz Gradaca, je ustrezno prebivalstvu dokaj obširnega okolisa, ki bo posledje svoje opravke lahko hitro opravilo.

Pri tej priliki omenjamo, da si prebivalstvo omenjenih dveh krajevnih ljudskih odborov želi tudi ustanovitve Zdravstvene ambulante, ki naj bi bila v Gradacu. Pot k zdravniku v Crnomelj ali Metliko ni samo dolga, ampak pogosto tudi neuspešna, ker sta spričo naraščajoče industrije v Beli Krajini in vsako leto gosteje mreže nižjega srednjega šolstva v Beli Krajini oba zdravnik tako zaposlena, da s težavo zmagujeta redno delo v ordinaciji, dočim za obiske bolnikov na terenu primanjkuje časa. Gradacani, ki so dobili v letosnjem letu operacijo, Deško vzgajališče v gradaskem gradu, ki ima preko 140 dečkov, lokano cesti in soto Gradac. Podzemelj in Griblje, pa bi bili poleg ostalega prebivalstva zadovoljni, da se v Gradacu ponovno vzpostavi Zdravstvena ambulanta, ki je prvo leto po osvoboditvi že obstajala, a je pozneje bila iz nerazumljivih vzrokov ukinjena.

Obvestila

Pri redni letni registraciji dvokoles v okraju Novo mesto, ugotovjajo tukajšnje poverjeništvu za notranje zadeve, da mnogi lastniki in uporabniki koles niso storili svoje dolžnosti v določenem roku in nimajo dvokoles registriranih, kakor tudi ne opremljenih z evidenčnimi tablicami.

Da ne bo treba proti lastnikom neregistriranih dvokoles podvzemati nezaželenih mer, jih pozivamo, da uredijo registracijo koles in pridejo po evidenčne tablice pri tukajšnjem poverjeništvu najpozneje do 20. avgusta.

Na poverjeništvu za nouranje zadeve Novo mesto je shranjen okvir moskega dvokolesa neznanne znamke, številka okvira 96/422 zelene barve še v dobrem stanju. Ogrodje je bilo med NOV najdeno.

Pozivamo lastnika, da se najpozneje do 30. avgusta javi pri tukajšnjem poverjeništvu zaradi vrnitve najdenega predmeta, v kolikor se lahko predstavi z odgovarjajočimi dokumenti. — Iz pisarne poverjeništvu za notranje zadeve Novo mesto.

Pes se je zatekel — kratkodlak istrijan, bel z rjavimi lisami. Dobi se pri Florjančiču Jožetu, St. peter 21.

VABILO

Ker ni bil občni zbor Potrošniške zadruge Novo mesto dne 8. VIII. sklepčen, se bo vršil v smislu čl. 16 zadrudnih pravil v torek 22. avgusta t. l. nov zbor v sindikalnem domu ob 20., ki bo sklepal polnovečljavni, ne glede na število navzočih članov. Dnevni red:

1. Otvoritev zbornice;
 2. Volitev delovnega predsedstva;
 3. Volitev verifikacijske komisije;
 4. Poročilo upravnega odbora;
 5. Poročilo nadzornega odbora;
 6. Razprava in sklepanje o poročilih;
 7. Sklepanje o razrešnici upravnemu in nadzornemu odboru;
 8. Referat o likvidaciji Potrošniške zadr.;
 9. Sklepanje o likvidaciji Potrošniške zadruge in volitev likvidatorjev;
 10. Sklepanje o prenosu zadrudnega premoženja;
 11. Predlogi in pritožbe;
 12. Slučajnosti.
- Prosimo članstvo, da se zbora polnoštevilno udeleži! — Upravni odbor.

ristna dejanja. Kakor vidiš, je skoraj vse objavljeno. Piši!

Trebanjskemu okraju: Kljub sestanku, ki smo ga imeli z vami in s crnomeljskim okrajem skupaj, trdovratno molčite. Vzrok temu molku ne bomo iskali pri ljudeh okraja Trebnje, ki bi radi pisali. Znano je nam vsem še iz narodnoosvobodilne borbe, da je tedanjji »Glas Dolenjske« sprejemal največ dopisov iz Trebnjega in njegovih vasi. Vzrok, da je »Dolenjski lista« brez glasu iz Trebnjega, je pri ljudeh na OLO Trebnje, ki ne znajo ljudem povedati, da brez njihove besede ni življenja iz trebanjskega okraja. Potrudite se: list je zato ustanovljen, da pomaga vsem trem okrajem, da se dvignejo gospodarsko, politično in kulturno.